

Pelastuslaitos-toimialue

TOIMINTASÄÄNTÖ

Aluehallitus 20.12.2022 § 391
Voimassa 1.1.2023 ALKAEN

Versio 1.1
29.12.2022

Hyvinvointialuejohtajan päätöksellä korjattu ja julkaistu

Sisällys

1.	Yleistä	3
2.	Toimialueen vastualueet ja vastuuyksiköt, sekä niiden keskeiset tehtäväsällöt.....	3
2.1	Onnettomuuksien ehkäisy -vastuualue	3
2.2	Hälytys- ja avunantopalveluiden vastuualue.....	4
2.3	Suunnittelu, raportointi ja pelastustoimen varautuminen -vastuualue.....	4
3.	Toimialueen johtoryhmä	5
4.	Hankinnat, talous ja henkilöstö; suunnittelu ja toimeenpano	5
5.	Viranhaltijoiden toimivalta ja vastuut, henkilöstöasiat.....	6
5.1	Toimialuejohtajan yleistoimivalta	6
5.2	Vastuualuejohtaja.....	6
5.2.1	Vastuuyksikön päällikkö	6
5.2.2	Henkilöstöasiantuntija.....	7
5.2.3	Muu esihenkilö	7
5.3	Tehtävät ja toimenkuvat, toimivalta henkilöstöasioissa	7
6.	Vastuutahot valmiusasioissa	9
7.	Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat toimialueella.....	10
8.	Omavalvonta ja valvontatehtävät	11
9.	Yleiset hallintoasiat.....	11
9.1	Päätöspöytäkirjat.....	11
9.2	Henkilöstövalintojen ja ilmoitusten nähtävillä pito.....	11
9.3	Otto-oikeus	11
9.4	Asiakasmaksut ja niistä päättäminen	12
10.	Oikaisuvaatimusten käsittely.....	12

1. Yleistä

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön 1. kohdan mukaisesti hyvinvointialueella voi olla aluehallituksen hyväksymiä toimintasääntöjä. Toimintasäännössä voidaan määrätä toimivallasta ja asioiden hallintosäännöllä määrätyistä asioista.

Toimintasääntö sisältää aluehallituksen hyväksymät tarkemmat määräykset toimialueen toiminnan järjestämisestä ja sisällöstä sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävistä sekä ratkaisuvallasta. Toimintasääntöä tarkistetaan tarvittaessa. Toimialuejohtaja vastaa toimintasäännön ajanmukaisuudesta toimialuettaan koskien.

Aluehallitus käsittelee sille hallintosäännön mukaan kuuluvat asiat toimintasäännöstä riippumatta. Hallintosäännön ja toimintasäännön mahdollisessa ristiriitatilanteessa noudatetaan hallintosääntöä. Hallintosäännön ja toimintasäännön lisäksi toiminnassa on noudatettava koko Hyvinvointialuetta koskevia muita yhteisiä tai tapauskohtaisesti vastuualue- tai vastuuyksikkökohtaisia ohjeita.

2. Toimialueen vastuualueet ja vastuuyksiköt, sekä niiden keskeiset tehtäväsisällöt

Hallintosäännön 21 kohdan mukaan hyvinvointialuejohtaja päättää konsernipalveluiden toimialueen ja Pelastuslaitos-toimialueen jakautumisesta vastuualueisiin.

Pelastuslaitos-toimialueella ovat hyvinvointialuejohtajan päätöksellä/esityksestä ja aluehallituksen vahvistuksella, (päätös §199 5.9.2022 organisaatorakenteesta), 1.1.2023 alkaen jäljempänä kohdassa 2 mainitut vastuualueet.

Hallintosäännön 26 kohdan mukaan toimialuejohtaja päättää vastuualueiden jakautumisesta vastuuyksiköihin. Toimintasäännössä kuvataan ja vahvistetaan toimialuejohtajan päättämä vastuuyksikköjako 1.1.2023 alkaen.

Toimialuejohtaja voi määritellä vastuualueen järjestämistehtävään kuuluvien palveluiden sisältöä tai laajuutta taikka jakaa järjestämisvastuuta toimialueen sisäisesti sen eri vastuualueiden välillä.

Vastuualueiden tulee tunnistaa järjestämisvastuulleen kuuluvien palveluiden sisältö ja ottaa se huomioon palvelusisältöjä määritettäessä, yhteensovittaa järjestämiensä palveluiden yhdyspinnat ja esteetön tiedonkulku erityisesti Strategia- ja järjestäminen -vastuualueen kanssa päällekkäisyyksien ja tietokatkosten ehkäisemiseksi, sekä tunnistaa yhdyspinnat muidenkin toimi- ja vastuualueiden toimintaan ja niitä koskevaan keskeiseen lainsäädäntöön.

Pelastuslaitos-toimialue toimii eri vastuualueiden integroidulla toimintamallilla, jossa jokaiselle vastuualueelle ja toimijalle kuuluvat osaltaan onnettomuuksien ehkäisy, hälytys- ja avunantopalveluiden sekä suunnittelun, raportoinnin ja pelastustoimen varautumisen tehtävät.

2.1 Onnettomuuksien ehkäisy -vastuualue

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella pelastustoimen tehtäviin sovellettavan lainsäädännön mukaisesti onnettomuuksien ehkäisyn palvelut. Vastuualueen tehtävien piiriin kuuluvat muun muassa

- Valvontatoiminta

- Palotarkastukset
- Asiantuntijapalvelut
- Turvallisuusviestintä

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja (riskienhallintapäällikkö). Vastuualue jakautuu valvontatoiminnan ja turvallisuusviestinnän vastuuyksiköihin.

Valvontatoiminnan vastuuyksikkö vastaa osaltaan pelastusviranomaiselle kuuluvastavalvontatoiminnasta (kuten palotarkastuksista) ja sen ohjauksesta pelastuslaitos -toimialueella.

Turvallisuusviestinnän vastuuyksikkö ohjaa ja kehittää pelastusviranomaiselle kuuluvaa turvallisuusviestintää (kuten valistus ja neuvonta), sekä tukee hyvinvointialueen sisäistä turvallisuuskoulutusta.

2.2 Hälytys- ja avunantopalveluiden vastuualue

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella pelastustoimen tehtäviin sovellettavan lainsäädännön mukaisesti pelastustoiminnan ja osaltaan ensihoidon palvelut. Vastuualueeseen kuuluvat muun muassa

- Päivystävät paloasemat
- Sopimuspalokunnat

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja (pelastuspäällikkö). Vastuualue jakautuu päivystävien paloasemien ja sopimuspalokuntien vastuuyksiköihin.

Päivystävien paloasemien vastuuyksikkö vastaa pelastustoimen tehtäviin kuuluvan lakisääteisen pelastustoiminnan suorittamisesta hyvinvointialueella pelastustoimen palvelutasopäätöksen edellyttämällä tavalla.

Sopimuspalokuntien vastuuyksikkö vastaa osaltaan pelastustoimen tehtäviin kuuluvien lakisääteisten tehtävien suorittamisesta sopimuspalokuntien toimintana, asiaa koskevista sopimuksista sekä toiminnan ohjauksesta, yhteensovittamisesta ja kehittämisestä yhteistyössä muiden vastuuyksiköiden kanssa.

2.3. Suunnittelu, raportointi ja pelastustoimen varautuminen -vastuualue

Vastuualue järjestää hyvinvointialueella pelastustoimen tehtäviin sovellettavan lainsäädännön mukaisesti pelastustoiminnan johtamisen sekä pelastustoimen suunnittelun, raportoinnin ja tukipalvelut. Vastuualueen tehtävien piiriin kuuluvat

- Pelastustoiminnan johtaminen ja pelastustoimen suunnittelu
- Pelastustoimen jatkuvuudenhallinta
- Pelastustoimen ICT

Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja (pelastuspäällikkö). Vastuualue jakautuu pelastustoiminnan johtamisen ja pelastustoimen suunnittelun, pelastustoimen jatkuvuudenhallinnan ja pelastustoimen ICT:n vastuuyksiköihin.

Pelastustoiminnan johtamisen vastuuyksikkö vastaa pelastustoimen tehtäviin kuuluvan lakisääteisen pelastustoiminnan tehtävien johtamisesta alue- ja tehtäväkohtaisesti.

Pelastustoimen jatkuvuudenhallinnan vastuuyksikkö vastaa pelastustoimen tilannekeskuksen toiminnasta, henkilöstön osaamisen hallinnasta ja pelastustoimen kalustuhuollosta.

Pelastustoimen ICT -vastuuyksikkö vastaa pelastustoimen hälytys-, viesti- ja ICT-järjestelmien ylläpidosta ja toimivuudesta sekä niiden yhteensopivuudesta ja toimivuudesta hyvinvointialueen muiden (esim. ensihoidon) käytössä olevien järjestelmien kanssa.

3. Toimialueen johtoryhmä

Toimialueen johtoryhmään kuuluvat toimialuejohtaja ja vastuualuejohtajat, henkilöstön edustaja sekä muut toimialuejohtajan siihen kutsumat henkilöt.

Johtoryhmän tehtävistä päättää toimialuejohtaja. Johtoryhmän tehtäviin voi kuulua esimerkiksi:

- koordinoida toimialueen toimintaa ja toiminnan suunnittelua sekä vastata ydintehävien ja tukipalveluiden ohjauksesta ja yhteensovittamisesta
- koordinoida toimialuetta koskevien hankintasuunnitelmien ja talousarvioesityksen valmistelua päättävillä elimillä tehtäviä esityksiä varten
- tehdä yhteistyötä asioiden valmistelussa
- seurata osaltaan omaavalvonnassa tavoitteiden toteuttamista ja raportoida niiden toteutumisesta
- muut toimialuejohtajan päättämät tehtävät.

Toimialueen johtoryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii toimialuejohtaja. Johtoryhmän kokouksista pidetään pöytäkirjaa, jotka julkaistaan tarkoituksenmukaisella tavalla hyvinvointialueen sisäisessä viestinnässä.

Henkilöstöjärjestöt nimeävät keskuudestaan yhden edustajan johtoryhmään oman päätöksentekojärjestyksensä mukaisesti.

Johtoryhmään voidaan kutsua tarvittaessa myös muita vastuuyksiköiden päälliköitä, muita esihenkilöitä tai muita asiantuntijoita. Johtoryhmä voi pitää lisäksi työkokouksia tarpeen mukaan.

Vastuualueiden johtoryhmät kokoontuvat vastuualuejohtajan määrittämässä kokoonpanossa, tavalla ja kutsusta. Vastuualueen johtoryhmän tehtäviin noudatetaan soveltuvin osin (ao. vastuualueen osalta) toimialueen johtoryhmää koskevia ohjeita.

4. Hankinnat, talous ja henkilöstö; suunnittelu ja toimeenpano

Hankinnoilla tarkoitetaan kaikkia toimialueen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemia toimitila, tavara- ja/tai palveluhankintoja taikka näiden yhdistelmiä. Toimialueen hankintojen osalta toiminnan ja toimivaltarajojen osalta päätöksenteossa sekä menettelyjen osalta noudatetaan hyvinvointialueen **hankintasuunnitelmaa ja hankintaohjetta**. Pitkävaikutteisista investoinneista päätetään erikseen aluehallituksen hyväksymässä investointisuunnitelmassa.

Toimialueen hankintoihin ja investointeihin käytettävissä olevat määrärahat määritetään hyvinvointialueen talousarviossa ja sen käyttösuunnitelmissa. Toimialuejohtajalla on pysyväisvaltuudet päättää määrärahamuutoksista toimialuetta koskevan talousarvion sisällä hallintosäännön kohdan 70 mukaisesti.

Kukin vastuualuejohtaja taikka hänen määräämänsä alainen(-set) toimii substanssialansa hankinnan asiantuntijana hyvinvointialueen hankinta- ja logistiikkapalveluiden yksikölle ja toimitilahankintojen osalta teknisten palveluiden yksikölle (konsernipalveluiden toimialue) vastaten laadukkaan hankintatoiminnan suunnittelusta, toimeenpanosta, seurannasta, ja koordinoinnista vastuualueellaan.

Talouden suunnittelulla tarkoitetaan kaikkea toimialueen tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavan varojenkäytön kuten henkilöressurssien, hankintojen ja pitkäaikaisten investointien suunnittelua. Talouden suunnittelussa noudatetaan hankintaohjetta, hyvinvointialueen budjetoitiohjetta ja/tai muita kulloinkin voimassa olevia aluehallituksen ohjeita talousarvion laatimisesta.

Kukin vastuualuejohtaja taikka hänen määräämänsä alainen(-set) toimii substanssialansa talouden suunnittelun asiantuntijana hyvinvointialueen talouspalveluiden ja henkilöstöpalveluiden yksiköille (konsernipalveluiden toimialue) vastaten talouden laadukkaasta suunnittelusta, toimeenpanosta, seurannasta ja koordinoinnista vastuualueellaan.

5. Viranhaltijoiden toimivalta ja vastuut, henkilöstöasiat

Toimintasäännössä täydennetään hallintosäännössä määriteltyä toimivallan jakoa seuraavasti:

5.1 Toimialuejohtajan yleistoimivalta

Toimialuejohtajan tehtävät on kuvattu hallintosäännössä.

Mikäli päätösvaltaa ei lain taikka hallintosäännön taikka aluehallituksen päätöksen (ohjeen, tehtäväkuvan tai toimintasäännön) nojalla ole osoitettu tietyille toimielimelle tai viranhaltijalle, päätöksen toimialueelle toimintasäännöllä osoitetun järjestämisvastuun piiriin kuuluvasta asiasta tekee toimialuejohtaja toimialueellaan.

Toimialuejohtaja (pelastusjohtaja) on pelastuslaissa (26§) tarkoitettu pelastusviranomainen, joka määrää pelastusviranomaisina toimivat pelastuslaitoksen viranhaltijat. Vastuualuejohtajat määrätään kokoaikaisiksi pelastusviranomaisiksi toimialuejohtajan erillispäätöksin. Vastuuyksiköiden päälliköt ja muut päällystöhenkilöt nimetään kokoaikaisiksi pelastusviranomaisiksi toimialuejohtajan tekemän virkavalinnan yhteydessä. Pelastustoimen tehtäviä suorittavat alipäällystö- ja suoritushenkilöstöviranhaltijat nimetään työaikana voimassa oleviksi pelastusviranomaisiksi toimialuejohtajan erillispäätöksin.

5.2 Vastuualuejohtaja

Vastuualueita johtavat virkasuhteiset vastuualuejohtajat (riskienhallintapäällikkö ja pelastuspäälliköt), jotka toimivat toimialuejohtajan suorassa alaisuudessa. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuualuejohtaja:

- 1) toimii vastuualueensa vastuuyksiköiden päälliköiden esihenkilönä;
- 2) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, tehtäväkuvauksessa tai erikseen määrätyissä asioissa;
- 3) valmistelelee päätöksentekoa varten vastuualueettaan koskevat (muut) vaatimukset, lausunnot tai vastaukset tuomioistuimille;
- 4) päättää vastuualueellaan tutkimusta tai tietojen luovutusta koskevan luvan myöntämisestä;
- 5) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Toimialuejohtaja nimittää vastuualuejohtajalle varahenkilöt.

5.2.1 Vastuuyksikön päällikkö

Vastuualueita johtavat virkasuhteiset vastuuyksiköiden päälliköt, jotka toimivat nimetyn vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja jolle kuuluvat hallintosäännön mukaiset vastuuyksikön päällikön tehtävät ao. vastuuyksikköä koskien. Hallintosäännön mukaisten tehtäviensä lisäksi vastuuyksikön päällikkö:

- 1) toimii esihenkilönä vastuuyksikössään toimiville muille viranhaltijoille, työntekijöille ja esihenkilöille;

- 2) käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa aluehallituksen hyväksymissä ohjeissa, tehtäväkuvauksessa tai erikseen määrätyissä asioissa;
- 3) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Vastuualuejohtaja nimittää vastuuyksikön päälliköille varahenkilöt. Vastuuyksikön päällikön tehtävät voidaan järjestää myös muutoin, esimerkiksi että yhdellä viranhaltijalla on vastuullaan useampi kuin yksi vastuuyksikkö.

5.2.2 Henkilöstöasiantuntija

Henkilöstöasiantuntija(t) toimii hälytys- ja avunantopalvelut -vastuualueen vastuualuejohtajan suorassa alaisuudessa, ja hänelle (heille) kuuluvat keskistetysti henkilöstöhallinnon koordinoinnin, valmistelun ja neuvonnan tehtävät koko Pelastuslaitos -toimialuetta koskien. Henkilöstöasiantuntija myös:

- 1) huolehtii toimialueen rekrytointiprosesseista;
- 2) edustaa pelastuslaitosta työnantajan asiantuntijana (tarvittaessa) henkilöstön kanssa käytävissä yhteistoimintaneuvotteluissa yhdessä toimi-/vastuualuejohtajan kanssa;
- 3) edustaa pelastuslaitosta työnantajan asiantuntijana (tarvittaessa) paikallisissa työehtosopimusneuvotteluissa yhdessä hyvinvointialueen henkilöstöpalveluiden viranhaltijan kanssa;
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean henkilöstöasiantuntijan kesken määrätään tehtäväkuvauksissa.

Vastuualuejohtaja nimittää henkilöstöasiantuntijalle varahenkilöt.

5.2.3 Muu esihenkilö

Toimialueen vastuuyksiköihin voidaan nimittää muita esihenkilöitä virkoihin noudattaen kohtaa 5.3. (autonomia/tarveharkinta).

Näiden tehtävien sisällöstä ja jakautumisesta usean viranhaltijan kesken määrätään tehtäväkuvauksissa.

Virkasuhteinen muu esihenkilö myös

- 1) toimii esihenkilönä alaisilleen henkilöille;
- 2) voi käyttää toimi-/vastuualuejohtajan päätösvaltaa tämän hänelle lain nojalla delegeoimissa (pelastustoimen) asioissa;
- 3) voi käyttää aluehallituksen suoraan hänelle delegeoimaa päätösvaltaa erikseen määrätyissä asioissa;
- 4) suorittaa muut esihenkilönsä kulloinkin antamat työtehtävät.

5.3 Tehtävät ja toimenkuvat, toimivalta henkilöstöasioissa

Viroista ja työsuhteista, niiden perustamisesta sekä tehtäväkuvauksista (organisaatio) toimialueella ja sen kullakin vastuualueella päätetään hyväksytyn talousarvion ja käyttösuunnitelman, hallintosäännön ja alla olevan taulukon mukaisesti.

Virkaan tai työhön ottamisesta ja muista ao. palvelussuhteeseen liittyvistä asioista (ml. matkustaminen ja matkalaskut) päättää siihen alla olevan taulukon mukaan oikeutettu esihenkilö. Avoimen viran taikka työsuhteen täyttämiseen ei kuitenkaan tule ryhtyä ilman siihen varattua määrärahaa taikka hyväksytystä sisästä ao. tarkoitukseen toimialuejohtajan päätöksellä siirrettyä määrärahaa.

Virkaan taikka työsuhteeseen nimittämistä esittävän esihenkilön vastuulla on ko. tehtäväkuvauksen sekä palvelussuhteen ehtojen määrittely hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön, virka- taikka työehtosopimuk-

sen sekä mahdollisten paikallisten sopimusten mukaisesti sekä suorien alaistensa reilu, vastuullinen ja yhdenmukainen työnjohto ja työhyvinvointi. Välitön työturvallisuusvastuu työpaikalla on kuitenkin aina ao. toimipisteen esihenkilöllä. Työnjohto sisältää vastuun mahdollisten työvuorolistojen laatimisesta, työnjohdollisten määräysten antamisesta, annettujen työtehtävien valvonnasta sekä muista oman esimiehen antamista tehtävistä.

Viranhaltijan tai työntekijän tulee voida todistaa henkilöllisyytensä virka- ja työsopimuksen laadinnan yhteydessä, pelastuslaitoksen pyytäessä tai työtehtävän edellyttäessä virallisella henkilötodistuksella (voimassa oleva passi tai henkilökortti). Henkilöltä voidaan laissa säädetyin edellytyksin edellyttää lääkärintarkastusta, huumausainetestiä tai rikostausta/-rekisteriotteen esittämistä. Henkilöltä voidaan edellyttää myös asianmukaisen turvallisuus selvityksen (TURSEL) esittämistä palvelussuhteen ehtona tai sen aikana tehtävien niin edellyttäessä.

Konsernipalveluiden toimialueella toimiva henkilöstöpalveluiden vastuualue tuottaa henkilöstöhallinnon asi-antuntijapalveluita toimialueille ja voi antaa tarvittaessa ohjeita palvelussuhteiden ehtojen yhdenmukaistamiseksi tai harmonisoimiseksi hyvinvointialueella. Annetuista harmonisointiohjeista voidaan poiketa vain toimialuejohtajan luvalla.

Virka tai työsuhde toimialueella	Päätöksentekijä
Vakituiset virat sekä määräaikaiset virat; perustaminen, toimenkuva	Aluehallitus, ellei perustamispäätösvaltaa ole delegoitu hyvinvointialuejohtajalle
Vakituiset sekä määräaikaiset työsuhteet; perustaminen, tehtäväkuvaus	Toimialuejohtaja, ellei perustamispäätösvaltaa ole delegoitu vastuualuejohtajalle tai vastuuyksikön päällikölle
Olemassa olevat virat; <ul style="list-style-type: none"> • nimittäminen, • erottaminen sekä • palkka- ja etuisuudet* 	Esihenkilön esihenkilö
Toistaiseksi voimassa olevat, olemassa olevat työsuhteet; <ul style="list-style-type: none"> • nimittäminen, • erottaminen • palkka- ja etuisuudet* 	Esihenkilön esihenkilö
Määräaikaiset virka- tai työsuhteet sekä sijaisuudet; <ul style="list-style-type: none"> • nimittäminen, • erottaminen • palkka- ja etuisuudet* 	Esihenkilön esihenkilö
Olemassa olevat virat; <ul style="list-style-type: none"> • muut palvelussuhdeasiat 	Toimialuejohtaja (VA-johtajien ja henkilöstöasiantuntijan asiat) [henkilön] Esihenkilö (muu henkilöstö)
Toistaiseksi voimassa olevat, olemassa olevat työsuhteet; <ul style="list-style-type: none"> • muut palvelussuhdeasiat 	Toimialuejohtaja (VA-johtajien ja henkilöstöasiantuntijan asiat) [henkilön] Esihenkilö (muu henkilöstö)
Määräaikaiset virka- tai työsuhteet sekä sijaisuudet; <ul style="list-style-type: none"> • muut palvelussuhdeasiat 	Toimialuejohtaja (VA-johtajien ja henkilöstöasiantuntijan asiat) [henkilön] Esihenkilö (muu henkilöstö)
• -	-

pl. työkokemus- ja ammattialalisät sekä työkokemuslisään oikeuttava palvelusaika, joista päättäminen keskitetty HR-johtajalle/HR-päällikölle (konsernipalvelut).

6. Vastuutahot valmiusasioissa

Toimialuejohtaja vastaa siitä, että toimialue osallistuu osaltaan hyvinvointialueen yhteiseen varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen yhteistyössä strategian ja järjestämisen vastuualueen sekä muiden toimi-

alueiden kanssa, sekä valmiuden ja tilannekuvan ylläpitoon suunnitelmien mukaisesti. Suunnitelmia päivitetään ajanmukaisesti ja yhteistyötä sekä varautumisen ja valmiuden yhteensovittamista tehdään myös kuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Kukin vastuualueen johtaja vastaa varautumis- ja valmiussuunnitelman päivittämisen koordinoinnista ja suunnitelman mukaisten toimenpiteiden huomioimisesta hankintojen ja talouden suunnittelussaan sekä niiden toteutuksesta vastuualueellaan.

7. Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat toimialueella

Laskun tulee perustua hankintapäätöksen perusteella tehtyyn hankintasopimukseen taikka olemassa olevaan sopimukseen perustuvaan tilaukseen tai muuhun transaktioon (esim. toimeksianto asianajajalle tai ns. ”kotiinkutsu”; kilpailutetut toistuvaistuotteet ja -palvelut). Toistuvaisia hankintoja varten hyvinvointialueella voi olla käytössä myös hankintajärjestelmään kytketty automaattinen laskunkäsittely- ja maksujärjestelmä, jossa laskut eivät kierrä hyväksyttävänä erikseen, vaan jonka toimintaa valvotaan tili- ja tulosvastuullisten toimesta satunnaisotannalla. Laskua, jolle ei ole selvää perustetta, ei saa hyväksyä maksettavaksi.

Toimialueen tilivastuullisia ja tulosvastuullisia viranhaltijoita ovat toimialuejohtaja, vastuualuejohtajat, vastuuyksikköjen päälliköt ja muut erikseen määritellyt vastuulliset viranhaltijat (esim. hankepäällikkö tms.), jos kyseessä on hanke tai projekti, jolla on oma erillisrahoituksensa ja itsenäinen talousarvio. Toimialuejohtaja voi hyväksyä koko toimialuettaan koskevia laskuja, vastuualuejohtaja vastuualuettaan koskevia laskuja ja vastuuyksikön päällikkö vastuuyksikköään koskevia laskuja. Laskujen hyväksyjät voidaan kuitenkin toimialuejohtajan päätöksellä jakaa vielä tarkemmin yksiköittäin tai kustannuspaikoittain toimi- ja/tai vastuualueen sisällä.

Hyvinvointialuejohtajalla on itsenäinen pysyvä oikeus hyväksyä tarvittaessa kaikkia toimialueita tai koko hyvinvointialuetta koskevia laskuja. Toimialuejohtajalla on itsenäinen ja pysyvä oikeus hyväksyä tarvittaessa kaikkia toimialueen toimintaa koskevia laskuja. Lisäksi hyväksyjän sijaiseksi nimetyllä viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus hyväksyä laskuja varsinaisen hyväksyjän ollessa lomalla tai muuten estynyt.

Toimialuejohtaja määrittää/nimeää henkilöt laskujen asiatarkastuksen prosessiin toimialueellaan.

Laskujen asiatarkastajien on tarkastettava, että laskun tarkoittama tavara, työsuoritus tai muu palvelu on saatu ja on sovitun/tilatun mukainen ennen laskun viemistä järjestelmässä hyväksyntään sekä huolehdittava, että järjestelmään hyväksyttäväksi vietävä (lasku) tositemuoto on muodollisesti ja ajallisesti oikea, tavara, työsuoritus tai muu vastaava palvelus on merkitty vastaanotetuksi, tositemuoto on oikea tiliointi, oikea toimittajainfo ja oikea arvonlisäverokoodi.

Laskujen hyväksyjänä voi toimia vain 2. kappaleessa tarkoitettu tili- ja tulosvastuullinen henkilö, jonka on laskua hyväksyessään pyydettävä tarvittaessa selvitys laskun perusteesta ja sen oikeellisuudesta sen asiatarkastajalta. Hyväksyjä vastaa myös siitä, ettei maksuun käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä.

Kukaan laskunhyväksyntään oikeutettu ei kuitenkaan saa hyväksyä omaan etuuteensa tai oikeuteensa välittömästi liittyvää laskua, vaan sellainen on siirrettävä laskunhyväksyntään oikeutetun esihenkilön tai viimekädessä aluehallituksen hyväksyttäväksi.

8. Omavalvonta ja valvontatehtävät

Pelastuslaitos-toimialueen omavalvonta perustuu lakiin pelastustoimen järjestämisestä (613/2021). Omavalvonnan tehtävänä on varmistaa tuotettavien palveluiden lainmukainen hoitaminen sekä varmistaa pelastustoimen palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus osana niiden tuottamista. Sisäministeriö voi antaa tarkempia säännöksiä omavalvontaohjelman yleisestä sisällöstä ja laatisesta. Pelastuslaitos-toimialueen omavalvonnan yleiset periaatteet on kuvattu hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvontaohjelmaan. Hyvinvointialueen hallintosäännön kohdassa 92 on määritelty omavalvontaohjelman hyväksymisestä, laatisesta, vastuista ja omavalvontaan liittyvästä raportoinnista.

Pelastuslaitos-toimialueen vastuualueille ja vastuuyksikköihin on laadittu omavalvontasuunnitelmat, jotka pelastuslaitos toimialueen johtaja hyväksyy. Vastuualueiden ja -yksiköiden omavalvontasuunnitelmat toimivat omavalvonnan toimeenpanon suunnitelmina ja käytännön omavalvontatyötä ohjaavina asiakirjoina. Vastuualuejohtajat ja -päälliköt vastaavat vastuualueensa ja -yksikkönsä omavalvontasuunnitelmien laatisesta, noudattamisesta, päivittämisestä ja raportoinnista.

Pelastuslaitos-toimialueen tuottaessaan muita kuin pelastustoimen palveluita muille toimialueille, on pelastuslaitos toimialueen palvelutuotanto velvollinen ottamaan muilla toimialueilla noudatettavien omavalvontasuunnitelmien asettamat vaatimukset ja toimintatavat huomioon.

Pelastuslaitos -toimialue vastaa hyvinvointialueen hallintosäännön kohdassa 93 tarkoitettujen yksityisten ja muiden sopimustoimijoiden palvelutuotannon valvonnasta ja ohjauksen suunnittelusta hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvontaohjelman mukaisesti, kun ne ovat osana pelastustoimen palveluiden tuottamista.

9. Yleiset hallintoasiat

9.1 Päätöspöytäkirjat

Viranhaltijan tulee pitää päätöspöytäkirjaa julkiseen vallan käyttöön kuuluvista päätöksistään pois lukien asiat, joista ei päätöstä tarvita (esim. hankintaohjeen mukaiset pienhankinnat, tms.). Päätöspöytäkirjaa tulee pitää viranhaltijapäätösten tekemistä varten osoitetuissa järjestelmissä. Tässä tarkoitettujen viranhaltijoiden tulee huolehtia siitä, että päätöksen asianosaisilla ja otto-oikeutetuilla on mahdollisuus tutustua tehtyyn päätökseen valitusajan puitteissa ennen sen toimeenpanoa.

9.2 Henkilöstövalintojen ja ilmoitusten nähtävillä pito

Henkilöstövalintaa koskevat ja muut päätökset, joista on hyvinvointialuelain mukainen muutoksenhakuoikeus, tulee pitää yleisesti nähtävänä, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusten on oltava yleisessä tietoverkossa vähintään 14 vuorokautta, jollei asian luonteesta muuta johdu.

9.3 Otto-oikeus

Hyvinvointialuelain ja hallintosäännön mukainen aluehallituksen otto-oikeus koskee toimialuejohtajan ja hänen alaisensa tekemiä päätöksiä.

Hallintosäännön 51 kohdan mukaan otto-oikeudesta voidaan säätää tarkemmin toimintasäännössä.

Otto-oikeuden ulkopuolelle jäävät laissa (Hval 97§) tarkoitetut asiat, sekä sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista otto-oikeutta on aluehallituksen päätöksellä päätetty olla käyttämättä.

Toimialuejohtaja voi ottaa käsiteltäväkseen alaisensa viranhaltijan päättämän asian, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi. Toimialuejohtajan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa otto-oikeuden ulkopuolelle jäävää asiaa tai asiaryhmää.

Asia on otettava toimialuejohtajan käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa laissa tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Päätöksen tehneen viranhaltijan on ilmoitettava tekemistään ottokelpoisista päätöksistä pl. otto-oikeuden ulkopuoliset asiat ja/tai asiaryhmät. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan päätöksen teosta tai pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitukseksi katsotaan päätöksen kirjaaminen sähköisesti toimialueen ao. päätöksentekojärjestelmään.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, ellei asiaa yksittäistapauksessa ole ennalta ilmoitettu otettavaksi aluehallituksen käsiteltäväksi.

9.4 Asiakasmaksut ja niistä päättäminen

Hallintosäännön 76 kohdan mukaan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista päättää aluevaltuusto.

Muista kuin aluevaltuuston päätettäväksi lain mukaan kuuluvista maksuista päättää aluehallitus, joka voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Tasasuuruiseksi määritetty asiakasmaksu tai valvontamaksu peritään ao. palvelua käyttäneeltä asiakkaalta tai valvonnan kohteelta ilman eri päätöstä sen jälkeen, kun ao. asiakastapahtuma on kirjattu.

Päätöksen harkinnanvaraisesti tai tulosidonnaisesti määritettävästä asiakas- tai valvontamaksusta, sen alentamisesta tai perimättä jättämisestä tekee kohdassa 5 tarkoitettu ko. asiakkaan asiaa käsittelevä (siitä päätävä) vastuualueen viranhaltija lain ja aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) vahvistaman maksuohjeen ja/tai maksuperusteiden mukaisesti. Päätös tällaisesta asiakasmaksusta voidaan yhdistää asiakasta koskevan palvelupäätöksen tms. kanssa. Ellei asialla ole nimettyä käsittelijää, edellä tarkoitettun asiakasmaksupäätöksen tekee vastuualuejohtaja.

Lisäksi toimialuejohtajalla on pysyvät valtuudet päättää toimialueellaan yksilöä koskevan julkis- tai yksityisoikeudellisen asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä, milloin se on aluevaltuuston (tai tietyissä tapauksissa aluehallituksen) hyväksymän maksuohjeen ja lain mukaan sallittua. Maksujen alennuksista tai perimättä jättämisestä päätettäessä on huomioitava sekä kohtuullisuus- että yhdenvertaisuusnäkökohdat.

10. Oikaisuvaatimusten käsittely

Oikaisuvaatimukset käsittelee aluehallitus, jolle oikaistavaksi vaadittavasta asiasta päätöksen tehnyt viranhaltija valmistelee perustellun esityksen oikaisuvaatimukseen vastaamisesta.

Yksilöä (asiakasta) koskevassa päätösasiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelee aluehallituksen yksilöasi-anjaosto, ellei ko. oikaisuvaatimusta asiaan sovellettavan lain mukaan* tule käsitellä viranhaltijan toimesta. Tällöin oikaisuvaatimuksen käsittelee asiasta päätöksen tehneen viranhaltijan esihenkilö. Asiakasmaksua koskevan oikaisuvaatimuksen käsittelee kuitenkin aina aluehallituksen yksilöasiainjaosto.

Hankintapäätöstä koskevien hankinto-oikaisujen käsittelijä on määritetty hankintaohjeessa ja/tai ao. hankintasuunnitelman hyväksymispäätöksessä. Ellei näin ole, käsittelee hankinto-oikaisuvaatimuksen aluehallitus.

Suoraan hallinto-oikeuden käsittelyyn ilman oikaisuvaatimusmenettelyä vietävissä [määräytyissä] yksilöasioissa vastauksen antaa/vaatimuksen tekee siihen joko ao. laissa tai kohdassa 5 oikeutettu viranhaltija.

Viranhaltijan tämän kohdan mukaisesti käsittelemistä oikaisuvaatimuksista tehtyihin valituksiin hallinto-oikeudelle vastaa aluehallituksen yksiasiainjaosto (yksilöasiat) tai aluehallitus (muut kuin yksilöasiat).

[*tähän voidaan lisätä viitteellinen taulukko asioista, milloin mikäkin menee mihinkin.]